

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Кафедра юридичної психології

**Дисципліна для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти, ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 053
«Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Статус дисципліни – вибіркова;
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий);
Ступінь вищої освіти – доктор філософії;
Форми здобуття вищої освіти – інституційна (заочна);
Мова навчання – державна;
Навчальний рік – 2020-2021
Форма підсумкового контролю – іспит

Охріменко Іван Миколайович,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ
<https://publons.com/researcher/3422637/ivan-okhrimenko/>
(067) 9903305
ivango-07@ukr.net
<https://www.naiau.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-yuridichnoyi-psihologiyi.html>
Консультації:
Очні: у форматі співбесіди кожної середи тижня (упродовж 14.30-16.00)
Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

2021

Коротка анотація до навчальної дисципліни. Дисципліна “Психологічні засади управління персоналом” вивчає психолого-педагогічні закономірності та механізми опосередкування управлінської діяльності керівника організацій та установ, детермінанти прийняття та реалізації управлінських рішень під час взаємодії з персоналом. Вона спрямована на оптимізацію вирішення професійних завдань керівником організації з урахуванням психологічних чинників і детермінант, на використання управлінських технологій впливу на особистість і групу як об’єкти професійної діяльності.

Мета та цілі навчальної дисципліни. Метою викладання викладання навчальної дисципліни «Психологічні засади управління персоналом» є оволодіння фахівцем знаннями в галузі психології та педагогіки управління персоналом, спрямованими на всеобічне удосконалення діяльності з вирішення професійних завдань в ситуаціях необхідності організувати, регулювати та підпорядковувати поведінку окремих осіб та соціальних груп у визначеному регламенті. Вивчення даного курсу надає можливість фахівцям оволодіти системою психологічних знань щодо особливостей здійснення професійної діяльності керівника відповідного рівня, застосування методів і прийомів її організації, визначення напрямів ефективності управління персоналом. Теоретичні знання та практичні вміння, засвоєні в процесі вивчення дисципліни «Психологічні засади управління персоналом», сприяють формуванню у здобувачів професійно важливих якостей.

Основним завданням вивчення дисципліни “Психологічні засади управління персоналом” є створення умов для опанування здобувачами знань, вмінь та навичок практичного використання психолого-педагогічних чинників і детермінант доцільного управління поведінкою особистості та соціальних груп, розуміння їх ролі при вирішенні організаційно-управлінських проблем і завдань професійної діяльності.

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Психологічні засади управління персоналом» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Методи навчання. Основними методами навчання є семінарські та практичні заняття, самостійна робота, виконання поточних контрольних завдань, виконання тестових завдань, підготовка реферативних повідомлень. Оцінка якості засвоєння знань з дисципліни «Психологічні засади управління персоналом» включає поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи та складання підсумкового контролю у вигляді екзамену.

Пререквізити. Перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін: «Сучасний стан та перспективи розвитку психології в Україні», «Психологія екстремальних ситуацій», «Сучасні теоретичні концепції та методологічні підходи в психології», «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу», «Психологія права та правової поведінки».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

За результатами опанування навчальної дисципліни «Психологічні засади управління персоналом» здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти доктора філософії набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність до розв’язання комплексних

проблем в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та отримання нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу психологічних явищ (ЗК-1).
- Здатність до проведення методично грамотного наукового дослідження (ЗК-2).
- Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4).
- Здатність до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності з використанням новітніх інформаційних технологій (ЗК-5).
- Здатність до володіння методами управління у різних сферах професійної діяльності (ЗК-6).

Фахові компетентності:

- Здатність аналізувати та зіставляти інформацію з позицій різних наукових підходів, отриману з різних джерел, в тому числі іншомовних, та суміжних з психологією галузей знань (ФК-1).
- Здатність виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження (ФК-2).
- Здатність до аналітичного оцінювання психологічної проблеми (ФК-3).
- Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних з використанням спеціальних обчислювальних програм (ФК-4).
- Здатність до управлінської діяльності в організаціях; ефективної побудови професійних комунікативних зв'язків із державою, громадським сектором та медіа-спільнотою з метою психологічної просвіти, формування психологічної культури в соціумі (ФК-6).
- Здатність до прогнозування перспективних тенденцій розвитку психологічної науки (ФК-8).
- Здатність самостійно аналізувати проекти правових документів, визначати правові позиції для опрацювання психологічних проблем і практичних ситуацій (ФК-10).

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

на рівні знань:

- ✓ історико-гносеологічні основи та методологічне підґрунтя соціального управління, сучасного стану сформованості психології управління персоналом в Україні та індустріально розвинених країнах;
- ✓ можливості застосування теорії менеджменту на етапі реформування правових відносин в державі;
- ✓ психолого-управлінську складову загальної психологічної культури керівника організації, сутність закономірностей і механізмів соціального

менеджменту у становленні суспільної та індивідуальної правосвідомості, психологічної детермінації правової ідеології суспільства;

✓ уявлення щодо нормативно-регулятивних параметрів загально-соціальних та індивідуально-психологічних складових поведінки особистості, щодо впливу управлінських заходів на формування групової поведінки;

на рівні вмінь та навичок:

✓ використовувати технології психолого-управлінських методів організації поведінки осіб і спільнот з метою підвищення рівня професійної майстерності;

✓ застосовувати психологічні знання щодо оптимізації структурно-системних параметрів управління персоналом організації, їх психологічну детермінацію та зумовленість;

✓ володіти навичками психологічного супроводження функцій управління персоналом організації при найкращому їх сполученні з соціально-виховною функцією та урахуванні психологічних наслідків практики управління;

✓ використовувати психологічні технології оптимізації структури управлінської компетентності керівника установи, психологічних вмінь її удосконалення;

✓ сприяти формуванню готовності керівника організації до нововведень, творчого та ініціативного підходу до вирішення управлінських завдань в сфері професійної діяльності організації.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 год.
семінарські заняття / практичні	10/10 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2020	3	психологія	2	вибірковий (В)

Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
T.1. Особистість керівника в просторі управлінської діяльності (2 год.) План: 1. Психологічна характеристика особистісної моделі керівника. 2. Напрями формування особистісного потенціалу керівника. 3. Психологічні особливості та розвиток професійної мотивації керівника.	Лекція	Ноутбук, проектор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Zасвоїти теоретичний матеріал		
T.1. Особистість керівника в просторі управлінської діяльності (2 год.) План: 1. Особистість керівника, його характерологічні особливості. 2. Психологічна характеристика особистісної моделі керівника. 3. Розвиток професійної мотивації керівника.	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Vід 2 до 5.	
T.1. Особистість керівника в просторі управлінської діяльності (2 год.)	Практ. заняття		https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.	Вирішення практичних завдань з метою формування уявлення щодо компетентності як досконалого знання своєї справи, сутності виконуваної роботи, розуміння складних зв'язків, явищ і	Vід 2 до 5.	

					процесів, можливих способів і засобів досягнення намічених цілей.		
T.2. Базові психолого-педагогічні проблеми організації управління в діяльності керівника (2 год.) План: 1. Стиль керівництва. 2. Лідерство та керівництво. 3. Психологічні засади оптимального стилю керівництва організацією.	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		
T.2. Базові психолого-педагогічні проблеми організації управління в діяльності керівника (2 год.) План: 1. Поняття стилю керівництва, його основні детермінанти. 2. Лідерство та керівництво. Основні теорії стилю керівництва. 3. Психологічні засади оптимального стилю керівництва організацією.	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
T.2. Базові психолого-педагогічні проблеми організації управління в діяльності керівника (2 год.) Питання для опрацювання: 1. Основні процеси й явища групової динаміки. 2. Керівництво як елемент макросередовища. 3. Способи вирішення напружених ситуацій при організації ефективного управлінського впливу.	Практ. заняття		https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Вирішення практичних завдань з метою пошуку оптимального стилю керівництва організацією	Від 2 до 5.	
T.3. Соціально-психологічні проблеми управління	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг;	Засвоїти теоретичний матеріал		

колективом в діяльності керівника (2 год.) План: 1. Колектив та команда. 2. Формування та розвиток колективу (команди). 3. Психологічна сумісність та згуртованість персоналу. 4. Соціально-психологічний клімат в колективі.				дотримуватися етичних норм тощо.		
T.3. Соціально-психологічні проблеми управління колективом в діяльності керівника (2 год.) План: 1. Поняття колективу (команди), різновиди та функції. 2. Формування та розвиток колективу (команди). 3. Психологічна сумісність та згуртованість персоналу. 4. Соціально-психологічний клімат в колективі.	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації у межах завдань фахівця-психолога.	Від 2 до 5.
T.3. Соціально-психологічні проблеми управління колективом в діяльності керівника (2 год.) Питання для опрацювання: 1. Формальна та неформальна підструктури колективу (команди). 2. Проактивне управління колективом (командою). 3. Вплив соціально-психологічного клімату на ефективність професійної діяльності персоналу.	Практ. заняття		https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Вирішення практичних завдань з метою обрання сприйнятливих моделей створення команди. Формування навичок проактивного управління колективом (командою).	Від 2 до 5.
T.4. Конфлікти в діяльності керівника та шляхи їх вирішення (2 год.)	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; дотримуватися етичних норм	Засвоїти теоретичний матеріал	

<p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток складових комунікативної компетентності керівника. 2. Умови та чинники, що визначають появу проблемних ситуацій в процесі управління персоналом. 3. Психологічні засади розв'язання конфліктів у сфері управлінської діяльності. 				тощо.		
<p>T.4. Конфлікти в діяльності керівника та шляхи їх вирішення (2 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови та чинники, що визначають появу проблемних ситуацій в процесі управління персоналом. 2. Психологічні засади розв'язання конфліктів у сфері управлінської діяльності. 3. Напрями формування самостійності підлеглих. 	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.
<p>T.4. Конфлікти в діяльності керівника та шляхи їх вирішення (2 год.)</p> <p>Питання для опрацювання: Уdosконалення навичок контактної взаємодії керівника організації.</p>	Практ. заняття		https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Ознайомлення із впливом комунікації на професійну діяльність, психологію прийняття управлінських рішень у взаємодії з персоналом, методами оптимізації соціально-психологічного клімату в колективі. Вправлятися у проведенні діагностики проблемних ситуацій в колективі, а також виробленні стратегій розв'язання конфліктів у сфері управлінської діяльності.	Від 2 до 5.

<p>T.5. Психолого-педагогічна характеристика управлінського рішення керівника (2 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прийняття управлінського рішення як системоутворююча функція діяльності керівника. 2. Основні ознаки управлінського рішення керівника. 3. Умови та чинники, що визначають ефективність управлінських рішень керівника. 	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	<p>Отримання якісних освітніх послуг; дотримуватися етичних норм тощо.</p>	Засвоїти теоретичний матеріал	
<p>T.5. Психолого-педагогічна характеристика управлінського рішення керівника (2 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прийняття управлінського рішення як системоутворююча функція діяльності керівника. 2. Основні ознаки управлінського рішення керівника. 3. Умови та чинники, що визначають ефективність управлінських рішень керівника. 	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	<p>Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.</p>	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.
<p>T.5. Психолого-педагогічна характеристика управлінського рішення керівника (2 год.)</p> <p>Питання для опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи тлумачення проблеми прийняття рішень: інтуїтивний, раціоналістичний, адаптаційний. 2. Прийняття рішення в умовах кризових ситуацій 	Практ. заняття		https://www.naiau.kiev.ua/ http://www.nbuvgov.ua/ http://nplu.org/	<p>Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.</p>	<p>Змоделювати ситуації щодо використання одержаних знань у практичній діяльності психолога. Формування навичок щодо прийняття управлінських рішень.</p>	Від 2 до 5.

ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская Е. В. Психология управления: учебное пособие. – Харьков, Титул, 2007. – 532 с.
2. Бандурка О. М. Основи управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи вдосконалення / Бандурка О. М. – Х. : Основа 2014. – 438 с.
3. Барко В. І., Ірхін Ю. Б., Никифорчук Д.Й., Підюков П.П. Управління персоналом органів внутрішніх справ (психолого-педагогічний аспект). Навчальний посібник. – К.: Київський юридичний інститут, 2005.
4. Барко В.І., Клачко В.М., Волошина О.В., Остафійчук Т.В. Психологія управління: Курс лекцій. – Київ: АУ МВС, 2009. – 123 с.
5. Беженар Г. Д. Психолого-педагогічні умови розвитку професіональної компетентності сучасного керівника / Г. Д. Беженар // Проблеми екстремальної та кризової психології : зб. наук. праць. Вип. 3. Ч. 1. / гол. ред. Л. А. Перелигіна. – Харків : УЦЗУ, 2007. – С. 68 – 76.
6. Верещагина Л. А., Карелина И. М. Психология потребностей и мотивация персонала / Л. А. Верещагина, И. М. Карелина. – Х. : Изд-во Гуманитарный центр, 2002. – 152 с.
7. Войтович Н. О. Проблеми організаційного клімату у вищому закладі освіти / Н. О. Войтович // Практична психологія та соціальна робота. – К., 2002. – № 10 – С. 6 – 10. Герберт Д., Розенштильфон Л. Организационная психология. Человек и организация / Д. Герберт, фон Л. Розенштиль. – Харьков : [б. и.], 2006. – 420 с.
8. Державне управління : [навч. посіб.] / А.Ф. Мельник, А. Ю. Расіна, О.Ю. Оболенський; ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2013. – 343 с.
9. Друкер П.Ф. Рынок: как выйти в лидеры. Практика и принцип [Текст] / П.Ф. Друкер. – М.: Вильямс, 2004.
10. Кабаченко Т.С. Психология управления [Текст]: учеб. Пособие для высш. учеб. заведений / Т.С. Кабаченко. – М.: Пед. о-во России, 2001.
11. Казмиренко В. П. Социальная психология организаций: [монография] / В. П. Казмиренко. – К. : МЗУУП, 1993. – 384 с.
12. Карамушка Л. М. Психологія управління закладами середньої освіти : [монографія] / Л. М. Карамушка. –К. : Ніка-Центр, 2000. – 332 с.
13. Казміренко Л.І. Система і структура юридичної психології // Філософські, методологічні та психологічні проблеми права: тези науково-практичної конференції (м. Київ, 28 січня 2009 р.). – К., 2008. – С. 68-71.
14. Кирхлер Э., Родлер К. Мотивация в организациях. Психология труда и организационная психология. Т. 1. Харьков, 2003. – 144 с.
15. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения [Текст] / Е.А. Климов. – Ростов н/Д: Феникс, 1996.
16. Кокарев Н.В. Основы менеджмента [Текст] / Н.В. Кокарев. – М.: Эксмо, 2005.
17. Крушельницька О. В. Управління персоналом :[навч. посіб.] / Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. – К., «Кондор», 2013. – 358 с.
18. Кухта Б. Політичні еліти і лідерство : навч. посіб. / Б. Кухта, Н. Теплоухова. Львів, 1995. 199 с.
19. Магура М.И. Управление мотивацией персонала [Электронный ресурс] / М.И. Магура // Кадровый менеджмент. – Режим доступа: <http://www.maguru.ru/articles/motivation.html>

20. Орбан-Лембrik С.О. Психологія управління. – Львів, Просвіта, 2005. – 476 с.
21. Організація роботи керівника міськрайліноргану внутрішніх справ України: управлінський та психолого-педагогічний аспекти : навч.-метод. посіб. / [кол. авт. : I. В. Коруля, Н. В. Лигун, I. M. Охріменко та ін.]. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. – 278 с.
22. Организационная психология / под ред. Г. В. Суходольского. – Харьков : Издательство : Гуманитарный Центр, 2004. – 456 с.
23. Охріменко І. М. Оцінка ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції України: погляд на проблему / I. M. Охріменко. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11(249). С. 139–144.
24. Роль керівника ОВС у комплексному використанні сил та засобів під час охорони громадського порядку: навч.-метод. посіб. / [Авт. кол. : В. В. Сокуренко, I. M. Охріменко, Д. O. Александров та ін.]. – К. : ТОВ «МП Леся», 2015. – 104 с.
25. Петрова Ю. Десять моделей жизни организации. Трудности интеграции [Текст] / Е. Моргунов, Ю. Петрова // Управление персоналом. – 2004. – № 9.
26. Психологія управління / В. В. Шпалінський, К. А. Помазан. – Харків : [б. и.], 2002. – 222 с.
27. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників міліції. Частина 5. Психологія управлінської діяльності органів внутрішніх справ. Навч.-метод. посібн./ Д.О.Александров, О.В.Давидова, За заг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. - К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2004.
28. Урбанович А. А. Психология управления: Учебное пособие. – Мн.: Харвест, 2003. – 640 с.
29. Фролов С.С. Социология организаций [Текст]: учеб. / С.С. Фролов. – М.: Гардарики, 2001.
30. Шакурова З. А. Управление персоналом: учебное пособие / З. А. Шакурова, Л. П. Паршукова, Н. В. Маркус. – Челябинск: Издательский центр ЮУрГУ, 2010. – С. 57 - 59.
31. Шейн Э. Организационная культура и лидерство [Текст] / Э. Шейн. – СПб.: Питер, 2002.
32. Юридична психологія: підручник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.: заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моісеєва. – Вид. 2-е, доопр. та доп. – К.: КНТ, 2008. – 352 с.
33. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.: заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моісеєва. – Вид. 3-е, доопр. та доп. – К.: КНТ, 2008. – 152 с.
34. Юридична психологія: словник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.: заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моісеєва. – Вид. 2-ге, уточ. та доп. – К.: КНТ, 2008. – 224 с.
35. Юридична психологія: практикум / за заг. ред. Л.І. Казміренко. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 190 с.
36. Barko, V., Okhrimenko, I., Ostapovich, V., Medvediev, V., & Sprynchuk, S. (2020). Professional psychological potential of a modern police manager as the basis for the formation of an effective managerial system. International Journal of Applied Exercise Physiology, 9(11), 203-214. Retrieved from: <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/1196>.

37. Boiko-Buzyl, Y., Okhrimenko, I., Sprynchuk, S., Okhrimenko, S., Bloshchynskyi, I., Piankivska, L. (2021). Characteristics of Indicators of Professional and Personal Development of Modern Leaders of Law Enforcement Agencies. Journal of Contemporary Issues in Business and Government, Vol. 27, No. 3, 244-249. DOI: 10.47750/cibg.2021.27.03.035

38. Patterson, G. T., Chung, I. W., & Swan, P. W. (2014). Stress management interventions for police officers and recruits: a meta-analysis. Journal of Experimental Criminology, 10, 487–513. – Retrieved from : <http://dx.doi.org/10.1007/s11292-014-9214-7>.

Ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>
<https://www.naiau.kiev.ua/>
<http://www.nbuu.gov.ua/>
<http://nplu.org/>

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Пакет програмних продуктів Microsoft Office; мультимедійний проєктор, комп’ютер, інтерактивні дошки. Проведення занять з використанням мультимедійної установки, що надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів психолого-педагогічного супроводження процесу управління персоналом.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання. Дисципліна сформована та викладається відповідно до вимог Положення про академічну добродетель у Національній академії внутрішніх справ, яке було розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості. Даний документ затверджений Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 5 від 27.03.2018) та введений в дію наказом ректора Академії (наказ № 422 від 30.03.2018). Згідно його положень члени наукової спільноти у своїй діяльності керуються нормами та правилами етичної поведінки та професійного спілкування, зважають на принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної добродетелі.

Оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	участь в роботі впродовж занять, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / екзамен – 60/40
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	не передбачається
Семінарські заняття	під час семінарських занять здобувачів відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань.

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль Залік	Підсумкова кількість
		балів
Max 60%	Max 40%	Max 100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною школою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89		B	вище середнього рівня
75-84	добре	C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		FX	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу